

Vendim nr. 257, datë 20.07.2026

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë, i përbërë nga:

Marsida Xhaferllari, Kryesuese

Ilir Toska, Anëtar

Genti Ibrahimi, Anëtar

në datën 20.07.2026 mori në shqyrtim paraprak kërkesën nr. 10 (V) 2026 të Regjistrit Themeltar, që i përket:

KËRKUES: **VANGJEL (ALFRED) POLOVINA**, përfaqësuar nga avokati Ilir Murati, me prokurë.

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2025-1915, datë 11.12.2025 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 15, pika 2, 17, 18, 33, pika 1, 43, 44, 131, pika 1, shkronja “f”, 134, pika 1, shkronja “i”, dhe 135, pika 1, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë (*Kushtetuta*); neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut; ligji nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (*Ligji Organik i Gjykatës*).

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese (*Kolegji*), pasi dëgjoi relatorin e çështjes Genti Ibrahimi, shqyrtoi kërkesën, dokumentet shoqëruese të saj, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi është proceduar penalisht nga Prokuroria pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Berat për ngjarjen e datës 17.12.2020, në të cilën ka mbetur i vrarë me armë zjarri shtetasi A.D. Ky i fundit i kishte dhënë kërkuesit me qira një sipërfaqe toke dhe një ndërtesë (stallë), në fshatin Goraj, Kuçovë, ndërsa mes tyre kishte mosmarrëveshje për pagesën e qirasë nga kërkuesi. Mëngjesin e datës së sipërpërmendur, ndërsa viktimja ishte në një lokal, kërkuesi është afruar në drejtim të tij dhe e ka qëlluar disa herë me breshëri me një armë zjarri, duke i shkaktuar vdekjen. Kërkuesi është akuzuar për veprat penale “Vrasja me paramendim” dhe “Mbajtja pa leje dhe prodhimi i armëve, armëve shpërthyesë dhe i municionit”, të parashikuara nga nenet 78, pika 1, dhe 278, pika 1, të Kodit Penal (KP). Pas përfundimit të hetimeve paraprake, çështja penale në ngarkim të tij është dërguar për gjykim.

2. Në përfundim të gjykimit, të zhvilluar me procedurë të shkurtuar sipas kërkesës së kërkuesit, Gjykata e Rrethit Gjyqësor Berat, me vendimin nr. 24, datë 09.02.2022, ka vendosur deklarin e tij fajtor për kryerjen e veprës penale “Vrasja me paramendim”, të parashikuar nga neni 78, pika 1, i KP-së, duke e dënuar me 25 vjet burgim, si dhe për kryerjen e veprës penale “Mbajtja pa leje dhe prodhimi i armëve, armëve shpërthyesë dhe i municionit”, të parashikuar nga neni 278, pika 1, i KP-së, duke e dënuar me 6 vjet burgim. Në zbatim të nenit 55 të KP-së, në bashkim të dënimeve, kërkuesi është dënuar me 31 vjet burgim, ndërsa në zbatim të nenit 406, pika 1, të Kodit të Procedurës Penale (KPP), pas uljes me 1/3-ën e dënimit, ai është dënuar përfundimisht me 20 vjet e 8 muaj burgim.

3. Sipas asaj gjykate, nga provat me dëshmitarë, shkresore dhe shkencore, të grumbulluara gjatë hetimit paraprak dhe të bëra pjesë e fashikullit gjyqësor, ishte provuar se pas komunikimit telefonik mes kërkuesit dhe viktimës në mëngjesin e datës 17.12.2020, në orën 08:47, për çështjen e pagesës së qirasë, kërkuesi kishte shkuar në banesën e tij, ku kishte marrë një armë zjarri automatike, të cilën e mbante pa leje, dhe më pas, me automjetin e tij, kishte shkuar në vendin ku ndodhej viktimja. Pasi kishte mbërritur aty, sapo kishte parë viktimën, kishte zbritur nga mjeti dhe kishte qëlluar fillimisht në ajër dhe, pasi personat që ndodheshin me viktimën ishin larguar, ishte afruar tek tavolina e viktimës dhe e kishte qëlluar me breshëri, duke i shkaktuar vdekjen. Sipas gjykatës, në këtë mënyrë ishte provuar përtej çdo dyshimi të arsyeshëm se kërkuesi, duke vepruar me paramendim dhe me dashje të drejtpërdrejtë, i shtyrë nga motive të dobëta që lidheshin me mosmarrëveshjen për pagesën e qirasë, kishte konsumuar veprën penale “Vrasja me paramendim”, të parashikuar nga neni 78, pika 1, i KP-së. Nga ana tjetër, gjykata e shkallës së parë e ka vlerësuar të pabazuar pretendimin e kërkuesit se veprimet e tij duhej të cilësoheshin sipas nenit 76 të KP-së, si “Vrasja me dashje”, për shkak se viktimja e kishte sharë, fyer dhe kërcënuar, duke cenuar dinjitetin dhe

personalitetin e tij. Sipas gjykatës, nuk provohej që kërkuesi të kishte vepruar nën afektin fiziologjik dhe as që vepra penale të ishte kryer në rrethana të çastit. Sipas saj, nga momenti i komunikimit telefonik dhe deri në realizimin e krimit kishte kaluar më shumë se një orë dhe, për më tepër, nuk provohej që mes kërkuesit dhe viktimës të kishte pasur ndonjë grindje të çastit dhe as që ai të ishte fyer dhe kërcënuar nga viktimja.

4. Mbi ankimin e kërkuesit çështja është shqyrtuar nga Gjykata e Apelit Vlorë, e cila, me vendimin nr. 247, datë 15.12.2022, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të gjykatës së shkallës së parë me ndryshimin se, në aplikim të nenit 55 të KP-së, në bashkim të dënimeve, kërkuesi dënohet me 30 vjet burgim dhe, në aplikim të nenit 406 të KPP-së, pas uljes me 1/3-ën e dënimit, dënohet përfundimisht me 20 vjet burgim. Gjykata e apelit e ka vlerësuar të pabazuar pretendimin e kërkuesit se veprimet e tij duhej të cilësoheshin sipas nenit 82 të KP-së, pasi, sipas tij, ai kishte vepruar në kushtet e tronditjes së fortë psikike, të shkaktuar nga sharjet dhe fyerjet e viktimës gjatë komunikimit telefonik. Sipas asaj gjykate, referuar dinamikës së ngjarjes dhe veprimeve të kërkuesit, nuk vëreheshin elementet e anës objektive dhe subjektive të veprës penale të parashikuar nga neni 82 i KP-së, pasi nuk rezultonte e provuar që mes tij dhe viktimës të kishte pasur debate të momentit ose që viktimja të kishte përdorur fjalë fyese, ose të kishte kryer veprime të tilla që t'i shkaktonin kërkuesit një tronditje psikike të tillë sa ta shtynte në kryerjen e veprimeve ekstreme. Mes kontaktit të fundit me viktimën dhe kryerjes së krimit kishte kaluar një kohë e konsiderueshme, më shumë se 30 minuta, çka, sipas gjykatës, tregonte se kërkuesi e kishte menduar veprimin që do të kryente, vendin, kohën dhe mënyrën e kryerjes së tij, si dhe kishte siguruar mjetin për realizimin e vrasjes. Gjykata e apelit ka vlerësuar se mënyra e veprimit të kërkuesit tregonte se ai kishte vepruar me paramendim dhe me qëllimin e qartë për t'i shkaktuar vdekjen viktimës. Në këtë drejtim, ajo ka evidentuar se kërkuesi kishte mbërritur me automjetin e tij pranë lokalit ku ndodhej viktimja, e kishte thirrur atë të afrohej dhe, pasi viktimja kishte refuzuar, kishte dalë nga automjeti dhe, me gjakftohtësi, kishte ndërmarrë veprimin final, fillimisht duke qëlluar në ajër e më pas me breshëri në drejtim të viktimës. Në këto kushte, sipas asaj gjykate, nuk mund të pretendohet se kërkuesi kishte vepruar në një gjendje të rënduar psikike, pasi nga konflikti verbal me viktimën deri në realizimin e veprimit fatal kishte pasur një interval të konsiderueshëm kohe, ndërkohë që mes tyre nuk rezultonte të kishte pasur ndonjë debat të momentit ose që viktimja ta kishte provokuar kërkuesin me sjellje të dhunshme. Për rrjedhojë, gjykata e apelit e ka gjetur të drejtë përfundimin e gjykatës së shkallës së parë për deklarimin fajtor të kërkuesit për veprën penale “Vrasja me paramendim”, të parashikuar nga neni 78, pika 1, i KP-së. Kundër këtij vendimi kërkuesi ka paraqitur rekurs.

5. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2025-1915, datë 11.12.2025, në dhomën e këshillimit, ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuarit, me arsyetimin se ai nuk përmbante asnjë prej shkaqeve të parashikuara nga neni 432 i KPP-së. Sipas atij kolegji, pretendimet në rekurs që kishin të bënin me vlerësimin e provave dëltin jashtë juridiksionit ekskluzivisht ligjor të Gjykatës së Lartë. Për sa i përket cilësimit juridik të faktit penal, ai ka vlerësuar se gjykatat e faktit kishin mbajtur qëndrim të njëjtë për fajësinë e kërkuarit për veprën penale “Vrasja me paramendim”, sipas standardit “tejt çdo dyshimi të arsyeshëm”, ndërsa gjykata e apelit kishte ndryshuar vendimin e gjykatës së shkallës së parë vetëm në drejtim të masës së dënimit. Në lidhje me pretendimin e kërkuarit se fakti penal duhej të cilësohej si “Vrasje e kryer në gjendje të tronditjes së fortë psikike”, sipas nenit 82 të KP-së, Kolegji Penal ka vlerësuar se ai nuk qëndron, pasi gjykata e apelit kishte arsyetuar mjaftueshëm se përse në rastin konkret evidentoheshin elementet e veprës penale “Vrasja me paramendim”, të parashikuar nga neni 78, pika 1, i KP-së, dhe jo ato të një vepre tjetër penale. Po kështu, ai e ka vlerësuar të pabazuar edhe pretendimin e kërkuarit për mbivlerësimin e disa provave të paraqitura nga organi i akuzës, duke arsyetuar se provat e marra gjatë hetimit paraprak dhe të pranuar në gjykimin e shkurtuar ishin vlerësuar në tërësi dhe në harmoni me njëra-tjetrën, në përputhje me nenin 152 të KPP-së. Për rrjedhojë, Kolegji Penal nuk ka konstatuar zbatim të gabuar të ligjit material ose procedural nga gjykatat e faktit.

6. Në datën 30.04.2026 kërkuari ka paraqitur ankim kushtetues individual në Gjykatën Kushtetuese (Gjykata), sipas objektit të tij.

II

Pretendimet e kërkuarit

7. **Kërkuari**, në mënyrë të përmbledhur, ka pretenduar cenimin e së drejtës për një proces të rregullt ligjor në drejtim të:

7.1. *Së drejtës së aksesit*, pasi gjykatat e faktit nuk kanë vlerësuar si duhet provat kryesore në proces, ndër të cilat deklaratimet e kërkuarit dhe të dhënat e marra nga këqyrja e telefonit të tij. Gjykata e Lartë nuk ka analizuar thelbin e shkeljeve të pretenduara në rekurs dhe nuk ka korrigjuar gabimet e gjykatave të faktit. Ajo nuk u ka dhënë përgjigje pretendimeve me natyrë kushtetuese dhe nuk është treguar ezauruese në interpretimin e ligjit, por është mjaftuar me vlerësimin se gjykata e apelit u kishte dhënë përgjigje pretendimeve të kërkuarit, pa bërë një analizë ligjore se përse në rastin konkret nuk gjente mbështetje pretendimi për

ndryshimin e cilësimit juridik të veprës penale. Në këtë mënyrë është cenuar edhe e drejta e ankimit në kuptimin substancial.

7.2. *Së drejtës për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur*, si dhe parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit, pasi Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë e ka shqyrtuar çështjen në dhomën e këshillimit, pa praninë e kërkuesit dhe të avokatit të zgjedhur prej tij, duke mos i garantuar mbrojtjes mundësinë për të paraqitur qëndrimin e saj dhe për një debat real me akuzën.

7.3. *Parimit të prezumimit të pafajësisë*, pasi gjykatat kanë zbatuar gabim ligjin material penal, duke arritur në përfundime të gabuara për deklarimin fajtor të kërkuesit për veprën penale “Vrasja me paramendim”. Nga provat e administruara dhe të shqyrtuara në gjykim rezulton qartë se veprimet e kërkuesit duhej të cilësoheshin si “Vrasje e kryer në gjendje të tronditjes së fortë psikike”, sipas nenit 82 të KP-së. Gjykatat kanë shpërfillur sharjet dhe fyerjet shumë të rënda që viktimi i ka drejtuar kërkuesit, të cilat kanë cenuar nderin dhe personalitetin e tij dhe i kanë shkaktuar një gjendje të rënduar psikike. Ato e kanë gjykuar çështjen me idenë e paracaktuar se kërkuesi kishte kryer veprën penale për të cilën akuzohej dhe janë mbështetur kryesisht në faktin se ai kishte vepruar me gjakftohtësi, pa vlerësuar si duhet deklaratimet e tij dhe të dhënat e marra nga këqyrja e telefonit celular. Këto të dhëna tregojnë se ndërmjet telefonatës së fundit të viktimës në orën 09:22 dhe telefonatës së tij drejt policisë në orën 09:41, kishin kaluar vetëm 19 minuta, ndërsa nga dinamika e ngjarjes, nga deklaratimet e tij gjatë hetimeve paraprake dhe ato të dëshmitarëve okularë rezultonte se ai nuk kishte qenë gjakftohtë në kryerjen e krimit, ndryshe nga sa kishin konkluduar gjykatat.

III

Vlerësimi i Kolegjit

A. Për legjitimitetin e kërkuesit

8. Çështja e legjitimitetit (*locus standi*) është një ndër aspektet kryesore që lidhet me nisjen e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f”, dhe 134, pikat 1, shkronja “i”, dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të Ligjit Organik të Gjykatës, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private ose publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara nga Kushtetuta. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret e nenit 71/a të Ligjit Organik të

Gjykatës, që lidhen me afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësuar në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, shterimin e mjeteve juridike efektive, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

9. Kolegji çmon të theksojë se kriteret paraprake të pranueshmërisë së kërkesës janë të natyrës kumulative, ndaj mjafton mosplotësimi i njërit prej tyre që kërkuuesi të mos legjitimohet për vënien në lëvizje të gjykit kushtetues. Gjatë shqyrtimit paraprak të çështjes, Kolegji mund të verifikojë një ose më shumë prej këtyre kriterëve, pa qenë i detyruar të ndjekë një radhë të paracaktuar të analizës. Mospërmbushja e njërit prej tyre, me pasojë moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare, e bën të panevojshëm verifikimin e kriterëve të tjera. Në rastin konkret, duke pasur parasysh natyrën dhe përmbajtjen e pretendimeve të kërkuessit, Kolegji do të ndalet në verifikimin e plotësimit të kriterit *ratione materiae* dhe, në vijim, në bazueshmërinë e tyre në aspektin kushtetues. Në këtë drejtim, Kolegji vëren se, ndonëse në objektin e ankimit kushtetues individual kundërshtohet vendimi i Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë, në përmbajtje të tij kërkuuesi ka ngritur pretendime edhe ndaj vendimeve të gjykatave të faktit.

10. Sipas kërkuessit, atij i është cenuar *e drejta për proces të rregullt ligjor* në drejtim të së drejtës së aksesit dhe së drejtës së ankimit në kuptimin substancial, për shkak të mënyrës sesi Gjykata e Lartë u është përgjigjur shkaqeve të rekursit. Po kështu, ai ka pretenduar cenimin e së drejtës për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur, si dhe parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit, për shkak të shqyrtimit të rekursit në dhomën e këshillimit pa praninë e tij dhe të mbrojtësit të zgjedhur. Gjithashtu, kërkuuesi ka pretenduar cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë për shkak të mënyrës së vlerësimit të provave dhe cilësimit juridik të faktit penal. Këto pretendime, për nga natyra, përfshihen në juridiksionin kushtetues, ndaj Kolegji do të analizojë *prima facie* bazueshmërinë e tyre në vijim.

11. Gjykata ka theksuar se kontrolli kushtetues ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes të të drejtave kushtetuese të individit, kurse problemet e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përfshihen në juridiksionin kushtetues nëse nuk shoqërohen me cenimin e këtyre të drejtave (*shih vendimet nr. 38, datë 02.12.2021; nr. 6, datë 16.02.2021; nr. 9, datë 26.03.2018 të Gjykatës Kushtetuese*). Detyrë e kësaj Gjykate është të vlerësojë nëse gjatë procesit gjyqësor ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese, si dhe nëse zbatimi i ligjit ka qenë eventualisht arbitrar, në kuptimin që të bjerë ndesh haptazi me konceptin e gjykit të drejtë të përcaktuar në nenin 42 të Kushtetutës. Ajo nuk vepron si shkallë e katërt gjykimi, por ndërhyr atëherë kur gabimi ligjor ose faktik i gjykatave të juridiksionit të zakonshëm është aq i dukshëm sa një gjykatë e

kujdesshme nuk mund ta kishte bërë ndonjëherë ose është i tillë që e bën gjykimin të padrejtë (shih vendimet nr. 59, datë 14.11.2023; nr. 30, datë 29.05.2023; nr. 29, datë 01.11.2022 të Gjykatës Kushtetuese).

12. Parimi i prezumimit të pafajësisë sanksionohet nga neni 30 i Kushtetutës, sipas të cilit kushdo quhet i pafajshëm përderisa nuk i është provuar fajësia me vendim gjyqësor të formës së prerë. Në jurisprudencën kushtetuese është theksuar se ky parim kërkon që deklarimi i fajësisë të të pandehurit të bëhet nga gjykata vetëm pas një shqyrtimi të plotë të çështjes dhe se fajësia e tij duhet të provohet përtej çdo dyshimi të arsyeshëm (shih vendimet nr. 27, datë 29.04.2025; nr. 20, datë 03.04.2024; nr. 4, datë 21.02.2022 të Gjykatës Kushtetuese). Gjykatat e zakonshme nuk duhet ta fillojnë procesin me bindjen se i pandehuri ka kryer krimin për të cilin akuzohet. Barra e provës i takon palës akuzuese dhe çdo dyshim duhet të shkojë në favor të të pandehurit. Gjykatat duhet ta mbështesin vendimin në prova të drejtpërdrejta dhe të tërthorta të paraqitura nga akuza. Ato janë të detyruara të përcaktojnë faktet e çështjes, të rëndësishme për vlerësimin e përgjegjësisë ligjore të të akuzuarit, sa më qartë dhe saktë të jetë e mundur, dhe nuk mund t'i paraqesin ato thjesht si aludime ose dyshime (shih vendimet nr. 10, datë 12.04.2022; nr. 12, datë 24.04.2018; nr. 68, datë 14.11.2016 të Gjykatës Kushtetuese).

13. Gjykata ka theksuar se vlerësimi i provave është detyrë e gjykatave të juridiksionit të zakonshëm, për qëllime të procesit gjyqësor që ato zhvillojnë, ndërsa detyra e saj është të shqyrtojë nëse gjatë procesit gjyqësor ka pasur shkelje të të drejtave kushtetuese (shih vendimet nr. 26, datë 29.04.2025; nr. 3, datë 23.02.2016; nr. 42, datë 07.07.2014 të Gjykatës Kushtetuese). Kur vlerësimi i provave nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm ka cenuar parimet, standardet ose të drejtat kushtetuese, atëherë çështja i nënshtrohet kontrollit kushtetues (shih vendimet nr. 26, datë 29.04.2025; nr. 19, datë 04.04.2023; nr. 19, datë 07.07.2022 të Gjykatës Kushtetuese). Në këtë kuptim, kur mënyra e vlerësimit të provave nga gjykatat e zakonshme kundërshtohet si shkak i cenimit të parimit të prezumimit të pafajësisë, Gjykata e analizon atë në kuptim të garancive të këtij parimi, duke verifikuar nëse ka pasur zhvendosje të barrës së provës nga prokurori tek i pandehuri dhe nëse fajësia e këtij të fundit është përcaktuar përtej çdo dyshimi të arsyeshëm (shih vendimin nr. 26, datë 29.04.2025 të Gjykatës Kushtetuese). Përdorimi i prezumimeve të faktit nuk është, në vetvete, i papajtueshëm me parimin e prezumimit të pafajësisë, për sa kohë ato mbahen brenda kufijve të arsyeshëm, duke pasur parasysh rëndësinë e interesit që rrezikohet dhe duke respektuar të drejtat e mbrojtjes (shih vendimin nr. 63, datë 20.11.2023 të Gjykatës Kushtetuese).

14. Duke iu kthyer rastit konkret, Kolegji vëren se argumentet e kërkuesit për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë lidhen, në thelb, me mënyrën sesi gjykatat e faktit kanë

vlerësuar provat për përcaktimin e elementeve të veprës penale dhe, në veçanti, të paramendimit. Kërkuesi kundërshton përfundimin e gjykatave se kishte vepruar me gjakftohtësi dhe se ndërmjet komunikimit me viktimën dhe kryerjes së veprës penale kishte kaluar një interval kohor që, sipas gjykatave, mbështeste ekzistencën e paramendimit, duke iu referuar, ndër të tjera, të dhënave të marra nga këqyrja e telefonit të tij celular.

15. Nga analiza e vendimeve gjyqësore, Kolegji vëren se gjykatat e faktit nuk e kanë mbështetur përfundimin për ekzistencën e paramendimit vetëm në kohën e kaluar ndërmjet komunikimit telefonik dhe kryerjes së veprës penale, ose në konstatimin se kërkuesi kishte vepruar me gjakftohtësi. Ato kanë vlerësuar në tërësi edhe veprimet e ndërmarra prej tij pas komunikimit me viktimën, konkretisht shkuarjen në banesë dhe marrjen e armës së zjarrit, shkuarjen më pas me automjet në vendin ku ndodhej viktimja, të shtënat fillimisht në ajër, afrimin drejt tavolinës ku qëndronte viktimja dhe qëllimin me breshëri. Po kështu, ato kanë vlerësuar se nuk provohej që viktimja ta kishte fyer ose kërcënuar kërkuesin në mënyrë të tillë që t'i shkaktonte gjendjen e parashikuar nga neni 82 i KP-së. Në këtë drejtim, nga procesverbali i këqyrjes së telefonit celular, të cilit i referohet kërkuesi, rezultojnë të dhëna për ekzistencën dhe kohën e komunikimeve telefonike, por jo për përmbajtjen e tyre.

16. Kolegji vëren se kërkuesi i referohet, në veçanti, faktit se telefonata e fundit e viktimës është regjistruar në orën 09:22, ndërsa telefonata e tij drejt policisë, e kryer pas ngjarjes, në orën 09:41. Sipas tij, këto të dhëna tregojnë se ndërmjet komunikimit të fundit me viktimën dhe kryerjes së veprës penale nuk mund të kenë kaluar më shumë se 19 minuta, interval që, sipas kërkuesit, nuk mbështet përfundimin se ai kishte vepruar me paramendim, por pretendimin e tij se kishte vepruar në rrethana të çastit, në gjendjen e tronditjes së fortë psikike të shkaktuar nga fyerjet dhe kërcënimet e viktimës. Megjithatë, Kolegji vëren se ky argument, i marrë më vete, nuk është i tillë që të vërë në dyshim, në aspektin kushtetues, përfundimin e gjykatave për ekzistencën e paramendimit, përderisa ky përfundim është mbështetur në vlerësimin në tërësi të rrethanave të mësipërme. Në veçanti, nga të dhënat e këqyrjes së telefonit nuk rezultojnë përmbajtja e komunikimeve dhe, për rrjedhojë, as që telefonata e orës 09:22 të ketë qenë komunikimi gjatë të cilit ka ndodhur fyerja ose kërcënim i pretenduar. Po kështu, argumentet e kërkuesit nuk tregojnë se veprimet e vlerësuara nga gjykatat si tregues të paramendimit, konkretisht shkuarja në banesë dhe marrja e armës së zjarrit dhe, më pas, shkuarja me automjet në vendin ku ndodhej viktimja, kanë filluar pas telefonatës së orës 09:22, ndërkohë që gjykatat i kanë lidhur këto veprime me komunikimin e orës 08:47.

17. Në këto rrethana, Kolegji vëren se gjykatat e faktit e kanë mbështetur përfundimin e tyre në vlerësimin në tërësi të provave dhe të rrethanave të çështjes, kanë arsyetuar lidhjen

ndërmjet tyre dhe nuk rezulton t'i kenë dhënë ndonjëherë prej provave vlerë të paracaktuar. Nga argumentet e kërkuarit nuk rezulton që gjykatat të kenë zhvendosur barrën e provës tek ai, të kenë nxjerrë prezumime fakti të paarsyeshme ose ta kenë përcaktuar fajësinë mbi bazën e aludimeve ose dyshimeve, dhe jo sipas standardit “përtej çdo dyshimi të arsyeshëm”. Po kështu, kërkuari nuk ka parashtruar ndonjë argument konkret që të tregojë se gjykatat e kanë nisur procesin me bindjen e paracaktuar për fajësinë e tij. Për rrjedhojë, Kolegji vlerëson se pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të prezumimit të pafajësisë është haptazi i pabazuar.

18. Për sa i përket pretendimit për cenimin e *së drejtës për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur*, si dhe *parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit*, Kolegji vëren se, sipas nenit 433 të KPP-së, shqyrtimi paraprak i pranueshmërisë së rekursit bëhet në dhomën e këshillimit, pa praninë e palëve. Gjykata ka pohuar se e drejta për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur, në kontekstin kushtetues të procesit të rregullt, nuk nënkupton vetëm atë për t'u dëgjuar personalisht edhe përpara Gjykatës së Lartë, por ajo realizohet edhe përmes shqyrtimit të dokumenteve, pra mbi komentet dhe shpjegimet e dhëna me shkrim nga palët ndërgjyqëse (*shih vendimin nr. 41, datë 22.12.2022 të Gjykatës Kushtetuese*).

19. Në rastin konkret, Kolegji vëren se Gjykata e Lartë është vënë në lëvizje me rekursin e kërkuarit, i cili ka qenë i përfaqësuar nga mbrojtësi i zgjedhur dhe, për më tepër, në datën 19.06.2024 ka depozituar edhe shtesë rekursi, përmes së cilës ka pasur mundësi të parashtojë më tej argumentet e tij. Nga ana tjetër, kërkuari nuk ka parashtruar ndonjë rrethanë konkrete që të tregojë se gjatë shqyrtimit paraprak të rekursit të tij organi i akuzës është vendosur në një pozitë procedurale më të favorshme se ai ose se janë marrë në konsideratë parashtrime, për të cilat mbrojtja e tij nuk ka pasur mundësi të njihet dhe të shprehet. Për rrjedhojë, vetëm fakti se shqyrtimi paraprak i rekursit është zhvilluar pa praninë fizike të kërkuarit dhe mbrojtësit të tij, sipas formës së parashikuar nga ligji, nuk është i mjaftueshëm për të vënë në dyshim respektimin e së drejtës për t'u dëgjuar dhe për t'u mbrojtur ose të parimit të barazisë së armëve dhe të kontradiktoritetit. Për rrjedhojë, Kolegji vlerëson se edhe këto pretendime të kërkuarit janë haptazi të pabazuara.

20. Për sa i përket pretendimit për cenimin e *së drejtës së aksesit dhe së drejtës së ankimit në kuptimin substancial*, të lidhur me mënyrën e arsyetimit të vendimit të Gjykatës së Lartë, Gjykata ka pohuar se vendimet për mospranimin e rekursit mund të arsyetohen në mënyrë të kufizuar, me kusht që në pjesën hyrëse të listohen shkaqet e rekursit dhe arsyetimi të shprehë, në thelb, shkaqet e mospranimit gjatë shqyrtimit paraprak të tij në dhomën e këshillimit. Megjithatë, kur në rekurs janë ngritur pretendime me natyrë kushtetuese, Gjykata

e Lartë, në respektim të parimit të subsidiaritetit që udhëheq raportet ndërmjet juridiksionit kushtetues dhe atij të zakonshëm, duhet të mbajë një qëndrim të shprehur për to (*shih vendimet nr. 16, datë 12.03.2024; nr. 29, datë 01.11.2022; nr. 21, datë 16.04.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Në rastin konkret, Kolegji vëren se Gjykata e Lartë nuk është kufizuar vetëm në konstatimin formal se rekursi nuk përmbante shkaqe nga ato të parashikuara nga neni 432 i KPP-së. Për pretendimin e kërkuarit në lidhje me cilësimin juridik të faktit penal sipas nenit 82 të KP-së, Gjykata e Lartë ka evidentuar se gjykatat e faktit kanë mbajtur të njëjtin qëndrim për cilësimin juridik të faktit penal dhe fajësinë e tij për kryerjen e veprës penale “Vrasja me paramendim”, sipas standardit “tej çdo dyshimi të arsyeshëm”, si dhe ka vlerësuar se gjykata e apelit kishte arsyetuar mjaftueshëm se përse në rastin konkret evidentoheshin elementet e kësaj vepre penale dhe jo ato të një vepre tjetër. Po kështu, Gjykata e Lartë i ka dhënë përgjigje edhe pretendimit për mbivlerësimin e disa provave të paraqitura nga organi i akuzës, duke vlerësuar se provat e marra gjatë hetimit paraprak dhe të pranuar në gjykimin e shkurtuar ishin çmuar në tërësi dhe harmoni me njëra-tjetrën, në përputhje me nenin 152 të KPP-së. Në këto kushte, fakti që Gjykata e Lartë nuk ka arritur në përfundimin e pretenduar nga kërkuari nuk do të thotë se ajo nuk u ka dhënë përgjigje shkaqeve thelbësore të rekursit ose që atij i është mohuar e drejta e aksesit në gjykatë në kuptimin substancial. Për rrjedhojë, Kolegji vlerëson se edhe këto pretendime janë haptazi të pabazuara.

22. Në përfundim, Kolegji çmon se ankimi kushtetues individual i kërkuarit nuk plotëson kriteret ligjore paraprake për kalimin e tij për shqyrtim në seancë plenare.

PËR KËTO ARSYE,

Kolegji i Gjykatës Kushtetuese, në bazë të neneve 31 dhe 31/a, pika 2, shkronja “e”, të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

V E N D O S I:

Moskalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare.